

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SLOVENSKÉ PRAVNO“

číslo: .OU –TR –OSZP 2024/000157-038 zo dňa 24.07.2024

vydané Okresným úradom Turčianske Teplice, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa
§ 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Obec Slovenské Pravno

2. Identifikačné číslo

00316911

3. Adresa sídla

Obecný úrad Slovenské Pravno, Slovenské Pravno 123, 038 22 Slovenské Pravno

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Pavol Grusmann - starosta obce

Obecný úrad 123

038 22 Slovenské Pravno

tel.: +421 911 235 685,

e-mail: obecslpravno@gaya.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Územný plán obce Slovenské Pravno.

2. Charakter

Územný plán obce Slovenské Pravno (ďalej len „ÚPN O“) je územnoplánovacou dokumentáciou na lokálnej úrovni a predstavuje významný strategicko-plánovací dokument, ktorý stanovuje smery rozvoja obce Slovenské Pravno. ÚPN O je predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

3. Hlavné ciele

Územný plán obce je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom.

Podľa § 1 stavebného zákona, územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

V zmysle § 8 územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a iné stratégie a programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

Hlavné ciele pre obstaranie územného plánu obce Slovenské Pravno:

- hlavným cieľom územného plánu bude zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia pre plánovaný rast počtu obyvateľov do roku 2040,
- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

Návrhové obdobie ÚPN obce Slovenské Pravno je rok 2040.

4. Stručný opis strategického dokumentu

Obec Slovenské Pravno má menej ako 2000 obyvateľov. Podľa „Metodického usmernenia MŽP SR a MDV RR SR k problematike posudzovania územnoplánovacej dokumentácie ako strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ z dňa 29.1.2014 sa v súlade s § 21 ods. 2 stavebného zákona neobstaráva koncept riešenia územného plánu obce vo variantoch – správa o hodnotení sa v tomto prípade vypracuje v etape návrhu územného plánu obce podľa § 22 stavebného zákona. Návrh riešenia sa posúdi v jednom variante s uvedením odôvodnenia optimálneho variantu v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie a porovná sa s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom územného plánu obce.

Spracovateľ strategického dokumentu ÚPN O Slovenské Pravno je Ing. arch. Eleonóra Hejzlarová, autorizovaný architekt reg. č. 1629 AA SKA.

Strategický dokument Návrh územného plánu obce Slovenské Pravno je spracovaný v jednom variantnom riešení v súlade § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (ďalej len „*stavebný zákon*“), primerane obsahovo v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. a v súlade zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „*zákon*“) pre posudzovanie strategického dokumentu.

Strategický dokument bol spracovaný podľa ustanovení stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a podľa požiadavky obstarávateľa, v nasledovnom členení:

I. Textová a tabuľková časť

• Základné údaje

A.1 Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	4
A.2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	4
A.3 Zhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce	5
A.4 Údaje o súlade riešenia so zadaním.....	5

B. Riešenie územného plánu

B.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	6
B.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	19
B.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	23
B.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	27
B.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania územia	28
B.6 Návrh funkčného využitia územia obce	29
B.7 Návrh ochrany kultúrnych hodnôt	31
B.8 Návrh riešenia bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie	42
B.9 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	57
B.10 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	57
B.11 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	60
B.12 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	61
B.13 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia územia.....	88
B.14 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	102
B.15 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	108
B.16 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	108
B.17 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	109
B.18 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	115

C. Záväzná časť riešenia a verejnoprospešné stavby

C.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia pre.....	Zč - 1
C.2 Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzita ich využitia	Zč - 2
C.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie bývania a rekreácie	Zč - 22
C.4 Zásady a záväzne regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia	Zč - 23
C.5 Zásady a záväzne regulatívy umiestnenia výroby	Zč - 23
C.6 Zásady a záväzne regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia	Zč - 24
C.7 Zásady a záväzne regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia	Zč - 26

C.8 Zásady a záväzne regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, pre ochranu prírody a tvorby krajiny, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene	Zč - 29
C.9 Zásady a záväzne regulatívy starostlivosti o životné prostredie a krajinno-ekologické opatrenia	Zč - 31
C. 10 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	Zč – 52
C.11 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov....	Zč – 54
C.12 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny.....	Zč - 54
C.13 Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny.....	Zč - 54
C.14 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	Zč - 54
C.15 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešné stavby.....	Zč - 55
D. Doplnujúce údaje	116
E. Dokladová časť	116

II. Grafická časť

1. Širšie vzťahy	
M 1 : 50 000	
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia – katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - zastavané územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1 : 5 000
4. Verejné dopravné vybavenia územia	M 1 : 5 000
5. Verejné technické vybavenie územia	M 1 : 5 000
6. Vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	M 1 : 5 000

SLOVENSKÉ PRAVNO

Obec Slovenské Pravno leží v juhozápadnej časti okresu Turčianske Teplice cca 10 km na severozápad od okresného mesta Turčianske Teplice a spadá medzi malé vidiecke sídla regiónu Turiec. Východnú a južnú časť katastrálneho územia tvorí rurálna poľnohospodárska krajina. Západnú a severozápadnú časť územia pokrývajú lesné porasty. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Žilinského samosprávneho kraja.

Územie sa rozprestiera v nadmorských výškach od 452 m n. m. po 752 m n. m., v strede obce je 505 m n. m.

Vymedzené územie obce Slovenské Pravno hraničí: zo severu s k. ú. Abramová, zo západu s k. ú. Brieštie, z juhu s k. ú. Rudno a s k. ú. Liešno a z východu s k. ú. Kaľamenová a s k. ú. Dvorec nad Turcom a s k. ú. Ivančina.

Obec je súčasťou Združenia miest a obcí Turca a združenia obcí Horného Turca na ochranu životného prostredia.

Riešené územie leží mimo hlavných dopravných koridorov a trás Slovenskej republiky, ale na významnej trase smerom na Ponitrie. Má dobré dopravné napojenie na okresné mesto Martin a tým aj na hlavné cestné trasy Slovenska a to cestou č. II/519 na cestu I/65 Martin - Turčianske Teplice - Žiar nad Hronom na I/18 Bratislava – Košice a na diaľnicu D1 Dubná Skala - Turany, ako aj na cestu I/18 Bratislava – Košice, smerom na juh cestou I/65 na rýchlostnú cestu R1 – Banská Bystrica - Trnava, resp. Prievidzu.

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Malý Čepčín a Jazernica. Regionálne letisko sa nachádza v Martine v Tomčanoch, regionálne letisko pre medzinárodnú dopravu v Žiline a v Poprade.

Miestne prírodné podmienky v minulosti určovali situovanie a počiatočnú formu osady, neskôr malého mestečka, ako aj komunikačné väzby s jej vzdialenejším aj bližším okolím. Urbanizácia je obrazom daností prostredia, ktoré obyvatelia využívali pre svoju potrebu posledných približne tisíc rokov.

Urbanistická štruktúra postupne vznikala okolo významnej obchodnej cesty z Nitrianskej župy, cez Turčiansku župu smerom na Liptov a Oravu, neskôr v 16. stor. tadiaľto viedla aj stará poštová cesta Magna Via. Priestorová štruktúra vznikala na križovatke obchodnej cesty a miestnej cesty okolo potoka Briešťanka, ako aj okolo r. k. kostola, kde je dodnes možné pozorovať najstaršiu zástavbu a postupne sa kreovala hlavne smerom na severozápad, pod Sokol, kde vznikla nová povojnová urbanistická zástavba. Najnovší vývoj zástavby, vzhľadom na obmedzujúce prírodné podmienky, smeruje smerom západným od školy a východným od kaštieľa.

V urbanistickej štruktúre je jasne rozoznateľný historický vývoj - pôvodná parcelácia v najstaršej, centrálnej časti zastavaného územia, je dodnes pomerne dobre zachovaná i s časťou pôvodnej zástavby.

V najstaršej časti obce je dodnes dobre identifikovateľná typická zástavba domov priecheliami smerovanými k uliciam, súčasťou ktorých bol dvor a ostatné hospodárske príslušenstvo. Obydlia (domy, hospodárstva) zodpovedali klimatickým pomerom a stavebnému materiálu, ktorý bol "po ruke" (najstaršie stavby - drevo, novšie - kameň, tehla, ap.) a boli postavené tesne vedľa seba. Ide o typickú uličnú zástavbu.

Súčasná urbanistická forma sa vyvinula z historického pôdorysu, z ktorého sa presúva ťažisko novej výstavby smerom severným a východným. Obec tvorí v krajine svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar, rozdelený však cestou II. triedy na dve časti.

Prehľad riešených plôch s charakteristikou funkčného využitia jednotlivých území

V rámci návrhu ÚPN-O Slovenské Pravno je navrhnutých 27 rozvojových lokalít:

Lokality č. 01 a 27 – sú určené pre rozvoj rekreácie

Lokality č. 02 a 03 – sú určené pre prvovýrobu

Lokality č. 04, 05, 08, 10, 12a, 12b, 12c, 15, 16, 18, 20, 21, 23 a 24 – sú určené pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby

Lokality č. 06 a 09 – sú určené pre rozvoj dopravného napojenia

Lokality č. 07 a 14 – sú určené pre rozvoj verejnej zelene

Lokality č. 11, 22 a 26 – sú určené pre rozvoj občianskej vybavenosti

Lokality č. 13a, 13b a 13c – sú určené pre zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním

Lokality č. 17 a 19 – sú určené pre rozvoj hromadnej bytovej výstavby

Lokalita č. 25 – je určená pre rozvoj športu

5. vzťah k iným strategickým dokumentom

Na národnej úrovni:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska a jej Zmeny a doplnky č.1
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy
- Stratégie rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR

Na regionálnej úrovni:

- Nadradená územnoplánovacia dokumentácia /Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Žilinského kraja vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov č. 1 až 5.
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Turčianske Teplice, SAŽP Banská Bystrica (04/2013)

Na lokálnej úrovni:

- Územné plány dotknutých obcí

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava a schvaľovanie strategického dokumentu začali prípravnými prácami a budú ukončené schválením strategického dokumentu Obecným zastupiteľstvom obce Slovenské Pravno.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu zmysle stavebného zákona:

- Prípravné práce obstarávateľa – 09.06.2022 – 18.07.2022
- Krajinno-ekologický plán obce Slovenské Pravno – 10/2022
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Slovenské Pravno – 11/2022
- Zadanie pre ÚPN-O Slovenské Pravno – spracovanie 12/2022
- Zadanie pre ÚPN-O Slovenské Pravno – prerokovanie 19.12.2022 - 18.01.2023
- Zadanie pre ÚPN-O Slovenské Pravno – schválenie 17.02.2023, uznesenie OcZ č. 30/2023
- Návrh ÚPN-O Slovenské Pravno - spracovanie 10/2023
- Návrh ÚPN-O Slovenské Pravno – prerokovanie 06.11.2023 – 15.12.2023
- Návrh ÚPN-O Slovenské Pravno – dopracovanie následne
- Návrh ÚPN-O Slovenské Pravno - zabezpečenie súhlasov po prerokovaní následne
- Návrh ÚPN-O Slovenské Pravno – preskúmanie podľa § 25 stav. zákona následne
- Schválenie ÚPN-O Slovenské Pravno Obecným zastupiteľstvom v Slovenskom Pravne následne

Vecný a časový harmonogram navrhovaného strategického dokumentu zmysle zákona zabezpečoval Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len OU TR, OSŽP).

Oznámenie o strategickom dokumente:

- Vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente 12/2022 Ing. arch. Eva Zaťková a doručenie obstarávateľom na Okresný úrad v Turčianskych Tepliciach, odbor starostlivosti o životné prostredie.
- Obstarávateľ, Obec Slovenské Pravno predložil Okresnému úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa 28.12.2022 Oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu „Územný plán Slovenské Pravno“ na posúdenie podľa zákona o posudzovaní.
- Zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-slovenske-pravno-> (ďalej len „webové sídlo www.enviroportal.sk“) 29.12.2022 a doručenie podľa § 6 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska dotknutým obciam a dotknutým orgánom dňa 29.12.2022,
- OÚ TR, OSŽP, zároveň podal informáciu dňa 29.12.2022 „Informácia pre verejnosť podľa § 6 ods. 1 - oznámenie o predložení strategického dokumentu...“, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente ÚPN O je možné predkladať do 15 dní od jeho zverejnenia, spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať.

- Obec Slovenské Pravno zverejnila oznámenie o strategickom dokumente na webovom sídle obce a úradnej tabuli obce. Oznámenie bolo vyvesené od 30.12.2022 do 16.01.2023.
- K oznámeniu o strategickom dokumente bolo doručených celkom 10 stanovísk od dotknutých orgánov a žiadne stanovisko od dotknutých obcí.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:

- podľa § 8 zákona OÚ TR, OSŽP zvolal na deň 26.01.2023 prerokovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“ na Okresnom úrade Turčianske Teplice, odbore starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice. Na prerokovaní Rozsahu hodnotenia bol vypracovaný záznam dňa 26.01.2023.
- OÚ TR, OSŽP vydal Rozsah hodnotenia určený podľa § 8 zákona listom č. OU-TR-OSZP-2023/000009-Ku zo dňa 29.01.2023,
- zverejnený dňa 30.01.2023 na webovom sídle www.enviroportal.sk a doručenie dotknutým orgánom a dotknutým organizáciám na zaujatie stanoviska,
- OÚ TR, OSŽP zároveň podal informáciu 30.01.2023 podľa § 8 ods. 6 a 7 zákona o posudzovaní môže verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby predložiť k rozsahu hodnotenia navrhovaného strategického dokumentu pripomienky do 10 dní od jeho zverejnenia, na adresu Okresnému úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice.
- Obec Slovenské Pravno zverejnila rozsah hodnotenia.

Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:

- správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN O bola vypracovaná podľa § 9 ods. 4 a prílohy č. 5 zákona v marci 2024,
- predloženie správy o hodnotení obstarávateľom (obcou Slovenské Pravno dňa 20.03.2024 na OÚ TR, OSŽP spolu s návrhom strategického dokumentu (Návrhu ÚPN O),
- dokumenty boli zverejnené dňa 03.04.2024 podľa zákona na webovom sídle www.enviroportal.sk a na web stránke obce (www.obecslovenskepravno.sk).
- dokument Správa o hodnotení bol obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci (Slovenské Pravno) zaslaný dňa 03.04.2024 od OÚ TR listom OU-TR-OSŽP-2024/000157-022. Dotknutým obciam listom OU-TR-OSŽP-2024/000157-023 zo dňa 03.04.2024 (Obec Abramová, Obec Ivančiná, Obec Kaľamenová, Obec Liešno, Obec Rudno, Obec Brieštie). Dotknuté obce v zmysle § 11 ods. 6 zákona bezodkladne informujú verejnosť o verejnom prerokovaní povinne na úradnej tabuli, nepovinne miestnou tlačou, miestnou televíziou t. j. spôsobom v mieste obvyklým.
- OÚ TR, OSŽP zaslal dokumenty dotknutým orgánom listom OU-TR-OSZP-2024/000157-021 zo dňa 03.04.2024 Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. L. Štúra č. 1, 812 35 Bratislava; Ministerstvo vnútra, Križková 7, 811 04 Bratislava; Ministerstvo zdravotníctva SR, inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava; Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, detašované pracovisko Stred, ČSA 7, 974 31 Banská Bystrica Žilinský samosprávny kraj, ORR a GR, Odbor dopravy a PIC, Komenského 48, 011 09 Žilina; Žilinský samosprávny kraj, ORR a CR, Odbor regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09 Žilina; Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina; Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor krízového riadenia, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice; Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, úsek štátnej vodnej správy, úsek odpadového hospodárstva, úsek ochrany prírody a krajiny, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice; Okresný úrad Martin, Odbor cestnej dopravy a PK, Námestie S.H. Vajanského 1, 036 58 Martin; Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Námestie S.H. Vajanského 1, 036

58 Martin; Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin, Záturčianska 1, 036 80 Martin; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 01 Martin Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava; Obvodný banský úrad, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica.

- OÚ TR, OSŽP, zároveň podal dňa 03.04.2024 informáciu, že verejnosť môže doručiť písomné stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán Slovenské Pravno“ najneskôr do 21 dní odo dňa zverejnenia informácie podľa § 10 ods. 2 a ods. 3 na: Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
- OÚ TR, OSŽP, zároveň podal dňa 03.04.2024 informáciu, že konzultácie podľa § 63 zákona k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné vykonať na Okresnom úrade Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice v pracovných dňoch počas úradných hodín (pondelok, utorok, štvrtok od 8,00 h do 15,00 h, streda od 8,00h do 17,00 h a piatok od 8,00 h do 14,00 h).
- Dotknuté orgány, dotknuté obce, obstarávateľ sa mohli vyjadriť k správe o hodnotení najneskôr do 21 dní od jeho doručenia, na stanovisko po dátume na vyjadrenie zmysle §12 ods. (1) a (2) nemusí príslušný orgán prihliadať.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:

Obec zaslala oznámenie o verejnom prerokovaní listom dňa 04.04.2023 dotknutým orgánom, obciam o hodnotení strategického dokumentu:

- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. L. Štúra č. 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo vnútra, Križková 7, 811 04 Bratislava
- Ministerstvo zdravotníctva SR, inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, detašované pracovisko Stred, ČSA 7, 974 31 Banská Bystrica
- Žilinský samosprávny kraj, ORR a GR, Odbor dopravy a PIC, Komenského 48, 011 09 Žilina
- Žilinský samosprávny kraj, ORR a CR, Odbor regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09 Žilina
- Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor krízového riadenia, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
- Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, úsek štátnej vodnej správy, úsek odpadového hospodárstva, úsek ochrany prírody a krajiny, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
- Okresný úrad Martin, Odbor cestnej dopravy a PK, Námestie S.H. Vajanského 1, 036 58 Martin
- Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Námestie S.H. Vajanského 1, 036 58 Martin
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin, Záturčianska 1, 036 80 Martin
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 01 Martin
- Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Obvodný banský úrad, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica

- Obec Abramová, Obecný úrad, Abramová 8, 038 22 Abramová
- Obec Ivančiná, Obecný úrad, Ivančiná 35, 038 45 Malý Čepčín
- Obec Kaľamenová, Obecný úrad, Kaľamenová 11, 038 22 Kaľamenová
- Obec Liešno, Obecný úrad, Liešno 21, 038 22 Liešno
- Obec Rudno, Obecný úrad, Rudno 94, 038 22 Slovenské Pravno
- Obec Brieštie, Obecný úrad, Brieštie 76, 038 22 Slovenské Pravno
- Ing. arch. Eleonóra Hejzlarová – spracovateľ Územného plánu obce Slovenské Pravno
- Ing. Igor Kmeť – spracovateľ Správy o hodnotení ÚPN O Slovenské Pravno

Verejné prerokovanie podľa § 11 ods. 3 zákona sa konalo dňa 18.04.2024 o 10:00 hod. v miestnom kultúrnom stredisku Slovenské Pravno.

Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:

nebolo požiadané o doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní.

Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:

- OÚ TR, OSŽP určil spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu Ing. Milana Hodasa a zároveň oznámil obstarávateľovi určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku,
- vypracovaný odborný posudok podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov s návrhom záverečného stanoviska podľa § 14 zákona bol doručený odborne spôsobilou osobou obstarávateľovi osobne dňa 14.06.2024.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Slovenské Pravno

3. Druh prijatia, rozhodnutia

- Uznesenie obecného zastupiteľstva obce Slovenské Pravno o schválení ÚPN O.
- Všeobecné záväzné nariadenie (VZN), ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN O.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obec Slovenské Pravno zabezpečila vypracovanie správy o strategickom dokumente podľa § 9 ods. 1 zákona. Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Slovenské Pravno (ďalej len „Správa“) vypracoval Ing. Igor Kmeť.

Správa má 132 strán, je vypracovaná formálne správne, v súlade s prílohou č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Úmerne k stupňu poznania a riešenia problematiky s poukázaním na opodstatnenosť strategického dokumentu.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

K správe bol vypracovaný odborný posudok zmysle § 13 zákona, vrátane návrhu záverečného stanoviska zmysle § 14 zákona. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie určil listom č. OU-TR-OSZP-2024/000157-036 Ku zo dňa 06.05.2024 Ing. Milana Hodasa na vypracovanie posudku, ktorý je zapísaný ako fyzická osoba v Zozname odborne spôsobilých osôb na MŽP SR pod č. 672/2018/OPV.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval Odborný posudok a prílohu Návrh záverečného stanoviska podľa §13 a §14 zákona na základe Správy o hodnotení strategického dokumentu (Návrhu ÚPN-O Slovenské Pravno), konzultáciach s obstarávateľom (Obcou Slovenské Pravno), OÚ TR, OSŽP, stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente a stanovísk doručených k Správe o hodnotení strategického dokumentu, Rozsahu hodnotenia pre strategický dokument, záznamu z verejného prerokovania a odborných vedomostí a poznatkov z posudzovania vplyvov na životné prostredie a územného plánovania.

Spracovateľ posudku odporúča pokračovať (po dopracovaní) v ďalšom procese obstarávania a schvaľovania strategického dokumentu vo variante, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zmysle § 12 zákona boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na OÚ TR, OSŽP nasledovné písomné stanoviská:

Jedná sa o stanoviská:

Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina (list č. OU-ZA-OSZP1-2024/030891-003 zo dňa 22.04.2024)

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „Okresný úrad Žilina“), ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, a podľa § 67 pís. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), v súlade s § 6 ods. 6) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“), na základe zaslania: Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice dáva podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona, nasledovné

záväzné stanovisko:

Dôvodom obstarávania Územného plánu obce je potreba získania základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie:

Cieľmi ÚPN-O Slovenské Pravno sú:

- zabezpečiť územné a technické podmienky pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia pre plánovaný rast počtu obyvateľov do roku 2040,
- komplexne riešiť a určiť zásady priestorového usporiadania a funkčného využitia územia,
- stanoviť limity využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanoviť regulatívy, zabezpečujúce vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činnosti v území zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvoriť ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcich rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa katastrálne územie obce Slovenské Pravno nachádza v krajine so 4. a 1. (všeobecná ochrana) stupňom ochrany prírody.

Z maloplošných chránených území z národnej sústavy chránených území sa v k.ú. Slovenské Pravno nachádza Národná prírodná rezervácia (NPR) Turiec, vrátane ochranného pásma

a Chránený areál (CHA) Ivančinské močiare. Obe sú ako medzinárodné významne mokrade zároveň súčasťou Ramsarskej lokality Mokrade Turca.

Národná prírodná rezervácia (NPR) Turiec sa nachádza vo viacerých katastrálnych územiach, v riešenom území sa nachádza jej časť. NPR má za cieľ zachovať prirodzený charakter vodného toku a zabezpečiť ochranu jestvujúcej sprievodnej vegetácie a viacerých chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V NPR platí 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z.. V ochrannom pásme platí 3. stupeň ochrany, v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z..

Na území sa tiež nachádzajú genofondové plochy:

- GL 4 Dolné Závozy,
- GL 20 riečny systém Turca,
- GL 52 Ivančinské močiare II. a III. (od roku 2004 CHA Ivančinské močiare)
- GL Kotian – Sokol – Balážovo – Borová kaluž,
- GL 61 Niva potoka Lúčky.

Chránený areál (CHA) Ivančinské močiare sa nachádza v k.ú. Ivančiná a Slovenské Pravno. Plní významnú funkciu refúgia močiarnych druhov rastlín, vodných vtákov, obojživelníkov, vodných a močiarnych bezstavovcov a ich spoločenstiev. Jeho celková rozloha je 29.300 m². Predmetom ochrany je územie s významnou funkciou refúgia močiarnych druhov rastlín, vodných vtákov, obojživelníkov, vodných a močiarnych bezstavovcov a ich spoločenstiev. Platí tu 4. stupeň ochrany prírody.

V zmysle RÚSES okresu Martin sú k.ú. Slovenské Pravno nasledovné prvky:

- Biocentrum nadregionálneho významu: NRBc2 Turiec,
- Biocentrum regionálneho významu RBc4 Kotian – Sokol – Balážovo – Borová kaluž, RBc1 Brieštie,
- Biokoridor nadregionálneho významu: NRBk1 Vodný tok Turiec, NRBk2 Vodný tok Jasenica
- Biokoridor regionálneho významu: RBk4 Ekotón Žiaru Ondrášovo – Jasenovo.

V katastrálnom území Slovenské Pravno sa nachádza časť Územia európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok, vyhlásené Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

V strategickom dokumente sú navrhnuté nové lokality MF 01 a MF 02 (MF – malé farmy), ktoré sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny kolidujúce. Riešeným územím prechádza prvok R-ÚSES okresu Turčianske Teplice, regionálny biokoridor RBk4 Ekotón Žiaru Ondrášovo-Jasenovo. Ekotón prechádza upätím pohoria Žiar medzi obcami Ondrášová a Jasenovo. Slúži ako migračný koridor hlavne pre stavovce. Vede okrajom lesa, tvorený najmä nepôvodnými smrečínami a borinami s prímiesou smrekovca, buka, brezy, osiky, jelše a.i. V lokalite sa nachádzajú ďalšie prvky R-ÚSES okresu Turčianske Teplice – miestna genofondová lokalita a miestny biokoridor (MBk4) potok Sokol. Situovaním malých fariem do tohto priestoru by znamenalo rušenie voľne žijúcich živočíchov vyskytujúcich sa v tomto priestore hlavne počas ich migrácie, získavania a prijímania potravy a zdrojov vody, pri nedostatočných ochranných opatreniach taktiež škody na hospodárskych zvieratách a majetku.

V súčasnosti ide o neurbanizovanú lokalitu, jej zástavba by bola v rozpore s platným regulatívom č. 1.21 z Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení – ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

Na základe vyššie uvedeného Okresný úrad Žilina konštatuje, že realizáciou nových lokalít MF 01 a MF 02 dôjde k negatívnemu ovplyvneniu územia ako aj celkovému narušeniu ekologickej stability širšieho prostredia a z tohto dôvodu požaduje aby činnosti neboli navrhované.

Vyhodnotenie: v stanovisku sa požaduje zohľadnenie niekoľkých pripomienok. Pripomienka ohľadne kolízie navrhovaných lokalít MF 01 a MF 02 s prvkami ÚSES RBk4 a MBk4 je neopodstatnená z dôvodu, že nadregionálny biokoridor RBk4 a miestny biokoridor MBk4 - sa nachádzajú na okraji riešeného územia a návrh ÚPN O ich rešpektuje, nezasahuje do nich žiadnou činnosťou a navrhuje aj krajinnoekologické opatrenia na zachovanie ekologickej stability územia.

Pripomienka ohľadne rozporu s platným regulatívom č. 1.21 z Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení je neopodstatnená nakoľko Žilinský samosprávny kraj listom č. 04289/2023/ORR-7 zo dňa 4.12.2023 vydal súhlasné stanovisko k Návrhu Územného plánu obce Slovenské Pravno.

Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, úsek štátnej vodnej správy, úsek odpadového hospodárstva, úsek ochrany prírody a krajiny, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice (list č. OU-TR-OSZP-2024/000396/002-vod.Sá zo dňa 22.04.2024)

Dňa 03. apríla 2024 ste nás požiadali o stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, sa zúčastnil aj samotného verejného prerokovania územného plánu dňa 18.04.2024, kde po výklade spracovateľom návrhu územného plánu, tunajší úrad na úseku štátnej vodnej správy dáva nasledovné stanovisko :

- Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, na úseku štátnej vodnej správy vydal vyjadrenie k návrhu Územnému plánu obce Slovenské Pravno pre Obec Slovenské Pravno pod číslom OU-TR-OSZP-2023/000207/003-vod.Sá zo dňa 04.12.2023. Podmienky uvedené v tomto vyjadrení žiadame rešpektovať.
- Lokalita v ÚP označená ako lokalita MF 01 + MF 02, Dobré sady — farmy, nie je v súlade s I. časťou — Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry, bod 1.21 „ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavené územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútroareálovú zeleň a vnútroareálovú zeleň“.
- S návrhom čistenia odpadových vôd z jednotlivých objektov odvedených do samostatných čistiarní odpadových vôd a s následnou akumuláciou vyčistených vôd v zberných nádržiach a aplikáciou týchto vôd na závlahu permakultúrneho hospodárstva nesúhlasíme. Povolenie na vypúšťanie odpadových vôd je v zmysle § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení možné iba do povrchových vôd, alebo do podzemných vôd. Taktiež § 9 vodného zákona hovorí, aké vody sú určené na závlahy.

Vyhodnotenie stanoviska: v stanovisku sa požaduje zohľadnenie niekoľkých pripomienok.

Pripomienka ohľadne rešpektovania stanoviska OU-TR-OSZP-2023/000207/003-vod.Sá zo dňa 04.12.2023 je neopodstatnená. V stanovisku sa uvádza „V návrhu UPN-O je navrhnutá výstavba Dobré sady – malé farmy, lokalita MF 01 + MF 02, ktoré nie je možné napojiť na VV. Z toho dôvodu ich výstavba, zásobovanie vodou zo studní, bude iba na základe súhlasného stanoviska MZ SR, IKŽ Bratislava, z dôvodu OP II. stupňa minerálnych zdrojov v Budiši“. Ministerstvo zdravotníctva SR vydalo súhlasné stanovisko k Návrhu Územného plánu obce Slovenské Pravno listom č. S26783-2023-IKŽ-2 zo dňa 09.11.2023.

Pripomienka ohľadne rozporu s platným regulatívom č. 1.21 z Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení je neopodstatnená nakoľko Žilinský samosprávny kraj listom č. 04289/2023/ORR-7 zo dňa 4.12.2023 vydal súhlasné stanovisko k Návrhu Územného plánu obce Slovenské Pravno.

Pripomienka ohľadom čistenia odpadových vôd je opodstatnená, odporúčam vypustiť zo smernej časti vetu „V navrhovanom zmiešanom území - malé farmy+rekreácia – budú vzhľadom na územno-technické limity odpadové vody z jednotlivých objektov odvedené do samostatných čistiarní odpadových vôd s následnou akumuláciou vyčistených vôd v zberných nádržiach a aplikáciou týchto vôd na závlahu permakultúrneho hospodárstva“ a nahradiť ju textom "V navrhovanom zmiešanom území budú odpadové vody z jednotlivých objektov riešené v súlade s aktuálne platným vodným zákonom".

Stanovisko OÚ Turčianske Teplice, OSZP

Príslušný orgán žiada rešpektovať všetky pripomienky štátnej vodnej správy uvedené v stanovisku č. OU-TR-OSZP-2024/000396/002-vod.Sá zo dňa 22.04.2024 a stanovisku č. OU TR OSZP č. OU-TR-OSZP-2023/000207/003-vod.Sá zo dňa 04.12.2023.

S vyhodnotením stanoviska posudzovateľa a spracovateľa odborného posudku sa nestotožňujeme, žiadame rešpektovať stanovisko OU TR OSZP –štátna vodná správa, nakoľko uvedené stanovisko s odvolaním sa na stanovisko č. OU-TR-OSZP-2023/000207/003-vod.Sá zo dňa 04.12.2023 poukazuje na skutočnosť, že navrhované plochy výstavby MF 01, MF 02 nie je možné s odvolaním sa na stanovisko Turčianskej vodárenskej spoločnosti a.s. napojiť na verejný vodovod z dôvodu poklesu výdatnosti vodného zdroja „V obci“ a v prípade zásobovania vodou zo studní, je odber podzemných vôd v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Budiši limitovaný odberom v množstve do 0,5 l/s, čo pri plánovanej výstavbe nie je možné zaručiť.

Ministerstvo zdravotníctva SR vo svojom stanovisku uvádza obmedzenia a zákazy, ktoré platia v ochrannom pásme II. stupňa v Budiši, medzi inými aj v bode č. 8 odber podzemných vôd, dodržanie ďalších citovaných ustanovení zákona č. 538/2005 Z. z. s poukázaním na § 40 ods. 2 písm. e) zákona č. 538/2005 Z. z., v zmysle ktorého sa územie posúdi z hľadiska hydrogeologického, ktorý vyhodnotí možnosť vzájomného ovplyvnenia viacerých odberov podzemnej vody v predmetnom území.

V rámci procesu posudzovania strategického dokumentu nebolo Okresnému úradu v Turčianskych Tepliciach doručené žiadne stanovisko Žilinského samosprávneho kraja a rozpor s platným regulatívom č. 1.21 z ÚP VÚC Žilinského kraja vyplýva z Návrhu ÚP obce Slovenské Pravno, kde sa v B2 I. časť - Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia bod 1.21 uvádza: „ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavené územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútroareálovú zeleň a vnútroareálovú zeleň“. Nesúlad s uvedeným regulatívom vidíme pri plochách MF01 a MF02, ktoré sú navrhované v značnej vzdialenosti od zastavaného územia obce Slovenské Pravno, na plochách, ktoré hraničia s prvkami R-ÚSES okresu Turčianske Teplice - regionálny biokoridor RBk4 Ekotón Žiaru Ondrášovo-Jasenovo, ďalšie prvky R-ÚSES okresu Turčianske Teplice – miestna genofondová lokalita a miestny biokoridor (MBk4) potok Sokol, zasahujú do ochranného pásma lesa a predstavujú problematické napojenie na inžinierske siete (zásobovanie pitnou vodou, likvidácia odpadových vôd,...).

Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Námestie S.H. Vajanského 1, 036 58 Martin (list č. OÚ-MT-PLO2-2023/008191 zo dňa 23.04.2024)

Okresnému úradu Martin, pozemkovému a lesnému odboru, oddelenie lesného hospodárstva (ďalej len „OÚ Martin“) bolo elektronicky dňa 04.04.2024 doručené Oznámenie o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“.

Zástupcovia OÚ Martin sa dňa 18.04.2024 zúčastnili verejného prerokovania ÚP a po výklade spracovateľa návrhu ÚP, jeho následného preštudovania a miestnej ohliadke predmetných lokalít OÚ Martin má k návrhu ÚP nasledovné pripomienky:

Lokalita v ÚP označená ako „Dobré sady“- v grafickej časti označená ako MF 01-02.

V tejto lokalite je zámer výstavby tzv. komunitného centra (MF 01-02) navrhovaného v ochrannom pásme lesa v k. ú. Slovenské Pravno pri lesných pozemkoch, ktoré sú označené v zmysle priestorovej úpravy lesa ako lesné porasty č. 284a, 28641, 28642, 286b2, ktoré sú zariadené na Lesnom celku Rudno v Programe starostlivosti o lesy vypracovanom na roky 2022 - 2031. V tejto veci OÚ Martin požiadal o stanovisko obhospodarovateľa Lesy SR, štátny podnik, OZ Sever, ktorý obhospodaruje príslahlé lesné porasty, pri ktorých sa má zámer realizovať. Lesy SR, štátny podnik, OZ Sever v stanovisku vyjadrilo nesúhlas k umiestneniu vyššie uvedenej stavby, nakoľko dotknuté parcely sa nachádzajú v ochrannom pásme lesa. V zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Objekty by sa teda nachádzali v priestore, ktorý by bol ohrozený pádom stromu, či už v dôsledku pôsobenia škodlivých činiteľov alebo pri plánovaných ťažbových zásahoch predpísaných PSoL. Zástavbou dôjde k prerušeniu ťažbovo-dopravných trás a znemožneniu prístupu do okolitých porastov, čo sa prejaví aj na obhospodarovaní dotknutých porastov. Plánovaná prístupová komunikácia pre uvedenú zástavbu je účelovou komunikáciou slúžiacou pre potreby lesného hospodárstva pre obhospodarovateľov lesa a vykonávanie odborného hospodárenia v predmetnej lokalite.

OÚ Martin je príslušný prvostupňový orgán štátnej správy na úseku lesného hospodárstva zmysle § 56 ods. 1 písm. c) a § 60 ods. 2 písm. d) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“) a zároveň príslušný aj na úseku poľovníctva s povinnosťami uvedenými v

§ 74 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve v platnom znení, podľa ktorého má na starosti okrem iného aj ochranu poľovníctva a zveri, starostlivosti o zver a jeho zlepšovanie životných podmienok. V tejto súvislosti preto požiadal užívateľa PR Slovenské Pravno o vyjadrenie sa k plánovanému zámeru ÚP. Užívateľ PR sa vyjadril k výstavbe v tejto lokalite nesúhlasne, nakoľko by došlo k narušeniu dôležitých

migračných trás voľne žijúcej zveri, či sa už jedná o jeleniu, srnčiu, diviačiu zver, ale aj dokonca o medvediu zver. V prípade realizácie tohto zámeru by ustanovenie § 24 zákona 274/2009 Z. z. o poľovníctve bolo narušené a pre konkrétneho užívateľa revíru narušenie plnenia si povinností užívateľa

PR podľa § 26 zákona 274/2009 Z. z. o poľovníctve. Táto lokalita sa nachádza neďaleko cestnej komunikácie č. 519, kde sa zver vo večerných i nočných hodinách zdržuje na pastve. V prípade realizácie ÚP sa zver presunie viac do poľa, bude pretínať spomenutú cestnú komunikáciu, čím môže

dôjsť k väčšej nehodovosti na danom úseku. V dotknutej lokalite sa nachádza i zdroj čistej a kvalitnej vody pre zver, ktorá v minulosti nebola nijak ovplyvnená a kontaminovaná ľudskou činnosťou. Potok

„Sokol“ pramení v horách a preteká dotknutou lokalitou. V dôsledku realizácie by sa tento vodný zdroj mohol narušiť, nakoľko výstavba je plánovaná i v blízkosti tohto toku. Týmto by sa narušil prirodzený

zdroj pitnej vody pre zver, nielen v tejto lokalite, ale aj v úseku ďalších 3 km, ktorým potok ďalej preteká.

Lokality BI 02, BI 06, BI 08.

V týchto lokalitách je zámer umiestniť spolu 19 rodinných domov. Nakoľko prevažne západná časť týchto lokalít zasahuje do ochranného pásma lesa, žiadame v ďalšej etape ÚP tieto rodinné domy umiestniť tak, aby možným pádom stromov resp. ich ťažbou tieto neboli ohrozené. Prístup k lesným porastom ostáva zachovaný. Zároveň Vás OÚ Martin informuje o tom, že na ochranné

pásmo lesa v zmysle § 10 ods. 1 a 2 zákona o lesoch, ktoré je 50 m od hranice lesného pozemku, na zámer výstavby RD nebude vydávať kladné záväzné stanovisko, nakoľko z doterajšej praxe je zrejmé, že potom nastávajú pre každého účastníka len zbytočné problémy.

Na základe vyššie uvedeného OÚ Martin v zmysle § 6 ods. 2 zákona o lesoch súhlasí s Návrhom ÚP za dodržania nasledovných podmienok, ktoré sú obstarávateľa povinný zapracovať do dokumentácie:

1. Lokalitu „Dobré sady“ z ÚP celú vypustiť,
2. V lokalitách BI 02, BI 06, BI 08 umiestniť RD tak, aby bolo dodržané ochranné pásmo lesa Existujúcu prístupovú cestu do lesných porastov č. 252a, 252b a 252c ponechať.

Ostatné lokality v návrhu ÚP nezasahujú do ochranného pásma lesa, z toho dôvodu sa k nim OÚ Martin nevyjadruje.

***Vyhodnotenie:** v stanovisku sa požaduje zohľadnenie niekoľkých pripomienok. Odporúčam rešpektovať požiadavku týkajúcu sa všetkých lokalít nachádzajúcich sa v ochrannom pásme lesa. Navrhujem vylúčiť z návrhu strategického dokumentu územia, ktoré zasahujú do ochranného pásma lesa v lokalitách: MF 01, MF 02, BI 02, BI 06 a BI 08.*

Požiadavku ohľadne prerušenia ťažobno-dopravných trás považujem za neopodstatnenú, pretože v záväznej časti strategického dokumentu sa nachádza regulatív pri lokalite MF 01 a MF 02: „v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie cesty a technickej infraštruktúry, min. š=5,0 m s ponechaním prístupu do územia RU 02 a následne do lesnej krajiny - cestu riešiť so spevneným vodopriepustným povrchom“.

S požiadavkou ohľadne narušenia migračných trás voľne žijúcej zveri sa nestotožňujem. Majiteľ pozemkov požiadal o vyňatie pozemkov z revíru a bolo mu vyhovené v súlade so zákonom č.274/2009 Z. z. o poľovníctve. Ohľadne narušenia zdroja vody v potoku Sokol sa v záväznej časti strategického dokumentu nachádza pri lokalitách MF 01 a MF 02 regulatív: „v území rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sokolského potoka - bez trvalého oplotenia – nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou“, ktorý túto pripomienku vylučuje. Pripomienka k možnej väčšej nehodovosti na ceste č. 519 kvôli presunu zveri do poľa je neopodstatnená. V danom území sa nachádza dostatočne široký koridor ktorý umožňuje migráciu voľne žijúcej zveri.

Stanovisko OÚ Turčianske Teplice, OSZP

Príslušný orgán žiada rešpektovať všetky pripomienky uvedené v stanovisku OÚ Martin, Pozemkový a lesný odbor č. OU-MT PLO2-2023/0008191 zo dňa 23.04.2024, ktoré bolo doručené v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu ÚP obce Slovenské Pravno.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 01 Martin (list č. RÚVZMT/OHŽPaZ/1367/3114/2024 zo dňa 19.04.2024)

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno — etapa: Návrh

ÚPN-O“ vypracovaná kolektívom riešiteľov v marci 2024 vrátane návrhu územnoplánovacej dokumentácie bola uverejnená na oficiálnej stránke informačného portálu rezortu MŽP SR.

Posudzovaným strategickým dokumentom je Návrh UPN - O Slovenské Pravno (2023).

V štádiu Návrhu ÚPN-O Slovenské Pravno sa k predmetnému dokumentu RÚVZ so sídlom v Martine vyjadril záväzným stanoviskom č. RÚVZMT/OHŽPaZ/3177/2023 zo dňa 22.11.2023.

Spôsob vyhodnotenia niektorých pripomienok uvádzaných v citovanom záväznom stanovisku je uvedený nižšie v texte (*kurzíva*).

V predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno - etapa: Návrh UPN-O“ sa o.i. uvádza, výber citácií:

Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú definované, prípadne eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie.

Riešenie a návrh územného plánu sleduje a napĺňa hlavne tieto ciele:

- hlavným cieľom územného plánu bude zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia pre plánovaný rast počtu obyvateľov do roku 2040,
- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny,
- dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

Návrh územného plánu obce navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie novej cyklistickej trasy.

Rozvoj obytnej funkcie je navrhnutý sčasti doplnením prieluk urbanistickej štruktúry v hraniciach zastavaného územia obce, ale hlavne v priamej nadväznosti naň, najmä zo západnej strany z. ú, tak aby sa skompaktnilo urbanizované územie.

Rozvoj občianskej vybavenosti je navrhnutý hlavne na funkčne zmiešanom území (bývanie a občianska vybavenosť) v centrálnom ťažiskovom priestore hlavnej urbanizačnej kompozičnej osi, ako aj vedľajšej kompozičnej osi. Rozvoj občianskej vybavenosti je možný v plochách navrhovanej novej výstavby v samostatných objektoch občianskej vybavenosti, resp. v rámci prízemí rodinných domov.

Rozvoj plôch výroby, výrobných a nevýrobných služieb je riešený vo výrobnom areáli, v areáloch poľnohospodárskej prvovýroby a v území malých fariem, kde sú záväznými regulatívmi stanovené podmienky pre funkčnú náplň tak, aby nemala negatívny vplyv na obytné územie.

Rozvoj športovej vybavenosti je navrhnutý na doplnenie v blízkosti futbalového ihriska o ďalšie plochy pre športovanie (loptové hry, detské ihrisko, tenisový kurt, a pod.). V blízkosti existujúcej športovej vybavenosti (tzv. „Tanečného kola“) situovať plochy pre nenáročné rodinné športovanie. V ploche verejnej zelene za obecným úradom umiestniť ďalšie prvky detského ihriska a plochu napr. pre petang. Chýbajúce ihriská (pre rôzne vekové kategórie detí) sa navrhuje doplniť v lokalitách navrhovaných na bývanie, príp. na plochách navrhovanej verejnej zelene.

Rozvoj ekologickej rekreačnej funkcie navrhujeme na sever od z. ú. v časti Trhanová, a v lokalite rekreačného územia malých fariem, kde sú záväznými regulatívmi stanovené podmienky pre požadovanú funkčnú náplň tak, aby bola v súlade s okolitou krajinou.

Rozvoj plôch zelene je navrhnutý v rámci prvkov zelenej infraštruktúry ako je návrhu miestneho ÚSES, ako miestne biocentrá, biokoridory a genofondové lokality, ekostabilizačné a interakčné prvky, ktoré prepájajú "interiér" obce s exteriérovou zeleňou voľnej krajiny. ÚPN O navrhuje doplniť plochy zelene v rámci navrhovaného obytného. územia (plochy ZV). V rámci zachovania ekologickej stability je potrebné akceptovať prvky zelenej infraštruktúry - regionálneho a miestneho ÚSES-u a ostatných prvkov ako je nelesná drevinová vegetácia, brehovú zeleň pozdĺž vodných tokov a ostatnej verejnej zelene.

Vplyvy na obyvateľstvo, počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Navrhovaný rozvoj obce bude mať prevažne priaznivý vplyv na obyvateľov obce, prognózovaných podľa reálneho vývoja obyvateľstva, a to z dôvodu vytvorenia podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti.

Navrhované riešenia a ich dôsledky nebudú mať z environmentálneho hľadiska negatívny vplyv na obyvateľstvo. Pri tvorbe koncepcie boli vyhodnotené a zohľadnené najpravdepodobnejšie vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu životného prostredia.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku obyvateľov, dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva - zvýšeniu podielu obyvateľov v mladšom produktívnom veku. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto skutočnosti budú mať pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce a prispieť k diverzifikácii jeho hospodárskej základne. Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov revitalizácie verejných priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultivované prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru.

Nepriamo bude mať rozvoj obce priaznivý vývoj aj pre okolité susediace obce v regióne.

Za vplyvy na obyvateľov a narušenie pohody a kvality života. možno považovať vystavenie obyvateľov obce novým negatívnym antropogénnym zdrojom znečistenia životného prostredia so stresovými javmi a zdrojmi v obci.

Medzi negatívne vplyvy patria kolízne funkčné plochy pre bývanie a existujúca výroba, a výrobné služby obce, príkladom sú navrhované obytné plochy BI 13, BI 14, ktoré sú v dotyku s existujúcimi plochami VS 01 a VS 02. Je žiadúce aby navrhované plochy bývania pri realizácii stavieb - obytných budov boli situované čo najďalej od výrobných plôch, aby nebol narušený komfort bývania, doplniť hygienickú zeleň, ktorá by oddeľovala kolízne plochy. V plochách pre výrobu je potrebné uvažovať nad činnosťami, ktoré nebudú mať negatívne vplyvy na obyvateľov obce a zmenu výrobných činností mať pod kontrolou už od procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a vyžadovať dodržiavanie záväzných regulatívov územného plánu, platnej legislatívy (napr. zákona č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), aby boli opatrenia na zníženie dôsledkov zmeny výrobných činností navrhnuté už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia a kontrolované počas celej prevádzky.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce - zvýšeniu hlučnosti, prašnosti,

nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nedosahujú významný vplyv.

Dodržiavaním záväzných regulatívov posudzovaného strategického dokumentu a dodržiavaním platnej legislatívy sa očakáva, že zdravotné riziká na obyvateľov budú menšie. Vytváraním kvalitnejšieho životného prostredia počas uplatňovania strategického dokumentu sa zdravotné riziká budú znižovať a časom aj eliminovať z pohľadu priamych rizík z pracovných činností.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov sa významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo nepredpokladajú.

Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie (uvádzané sú tie, ktoré sú významné z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravotníctva):

Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné protihlukové opatrenia.

Doplniť do strategického dokumentu regulatívy pre izolačnú zeleň medzi funkčnými plochami BI 14 a VS 01, BI 13 a VS 02, ktoré sú vzájomnej funkčnej kolízií, aby v ďalšej etape prípravy územia bol povinne spracovaný realizačný sadovnícky projekt izolačnej zelene, ktorý bude minimalizovať kolíziu funkčných plôch.

V navrhovaných funkčných plochách MF 01 a MF 02 vylúčiť akúkoľvek inú funkciu okrem hlavnej - prvovýroba malých fariem (rodinné farmy - bývanie + poľnohospodárske samozásobiteľstvo), prípustná občianska vybavenosť je možná len v priamej nadväznosti na hlavnú funkciu. Ostatná občianska vybavenosť nie je prípustná, aby nevznikli samostatné ucelené celky funkčných plôch bez nadväznosti na hlavnú funkciu, čo by malo zásadný vplyv na zmenu krajiny štruktúry. Realizovať opлотenia stavebných pozemkov tak, aby neznižovali konektivitu - priechodnosť pre migrujúce živočíchy, prípustné sú formou živých plotov, alebo použitím tradičných prírodných materiálov (drevo, prútie a pod.),

Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb rešpektovať všeobecne platné požiadavky na ochranu pred hlukom, vibráciami, prašnosťou, emisiami, pachovými zložkami, fugitívnymi emisiami a pod. tak, aby ich umiestňovanie bolo vždy v súlade s platnými požiadavkami na životné prostredie, kvalitu a pohodu bývania v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

V území so stredným radónovým rizikom je povinnosťou investorov pred výstavbou budov zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia a pri výstavbe rešpektovať opatrenia, vyplývajúce z prerušenia transportu radónu a to úpravou podlažia, odvetraním radónu z podlažia, vytvorením podtlaku v podlaží voči interiéru, úpravou stavebnej konštrukcie, plynotesnou realizáciou prestupov, ventilačnou vrstvou, úpravou vnútorného vzduchu a vetraním, ap.“ – koniec výberu citácií.

Z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva je nutné v súvislosti s predloženým strategickým dokumentom „Územný plán obce Slovenské Pravno - správa o hodnotení strategického dokumentu“, ktorého obstarávateľom je Obec Slovenské Pravno, IČO: 00316911, Slovenské Pravno 123, 038 22 akceptovať v plnom rozsahu pripomienky uvedené v záväznom stanovisku č. RÚVZMT/OHŽPaZ/3177/2023 zo dňa 22.11.2023, nakoľko v predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu zapracované v plnom rozsahu neboli.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné s podmienkou akceptovania pripomienok uvedených v stanovisku č. RÚVZMT/OHŽPaZ/3177/2023 zo dňa 22.11.2023. Uvedené pripomienky odporúčam zapracovať do strategického dokumentu.

Stanovisko OÚ Turčianske Teplice, OSZP

Príslušný orgán žiada rešpektovať všetky pripomienky uvedené v stanovisku RÚVZMT/OHŽPaZ/3177/2023 zo dňa 22.11.2023.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Dátum: 18.04.2024 o 10.00 hod.

Miesto: kultúrne stredisko obce Slovenské Pravno

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Prítomní podľa prezenčnej listiny, ktorá je súčasťou tohto záznamu.

Prerokovanie Správy o hodnotení (ďalej len „SEA“) návrhu ÚPN O Slovenské Pravno s dotknutými orgánmi, organizáciami a s verejnosťou sa konalo v sále kultúrneho domu obce Slovenské Pravno, dňa 18. 4. 2024 o 10:00 hod.

Prerokovanie, otvoril starosta obce pán Pavol Grusmann, ktorý privítal občanov obce, verejnosť a zástupcov štátnej správy. Rokovania sa zúčastnili pracovníci z OÚ Turčianske Teplice, Odboru starostlivosti o životné prostredie, z OÚ Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie - oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, z OÚ Martin, Pozemkový a lesný odbor a 3 občania obce Slovenské Pravno (viď. prezenčná listina).

Starosta obce následne odovzdal slovo spracovateľovi SEA ÚPN O Ing. Igorovi Kmeťovi aby prítomných oboznámil s procesom SEA ako aj so Správou o hodnotení strategického dokumentu ÚPN O Slovenské Pravno.

Správa o hodnotení ÚPN O Slovenské Pravno, bola vypracovaná v zmysle prílohy č. 5 k zákonu 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, štruktúra správy obsahuje základné údaje o obstarávateľovi, údaje o vstupoch, údaje o výstupoch, komplexnú charakteristiku územia a hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia obyvateľov ako aj navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu vplyvov na ŽP a zdravia. Taktiež oboznámil s vplyvmi strategického dokumentu na životné prostredie na zdravie obyvateľov, pôdu, vodu, horninové prostredie, ovzdušie. Strategický dokument ÚPN O Slovenské Pravno nebude mať zásadný negatívny vplyv na životné prostredie v obci, nenavrhuje rozvojové zámery, ktoré by obsahovali plochy, ktoré by mali v budúcnosti negatívne ovplyvniť životné prostredie a zdravie obyvateľov obce. Medzi významné vplyvy strategického dokumentu patrí záber poľnohospodárskej pôdy.

Následne začala diskusia nad návrhom ÚPN O Slovenské Pravno, najviac bolo znesených otázok k funkčným plochám MF 01 a MF 02 (malé farmy) a negatívnych vplyvov na životné prostredie a obyvateľov obce a možného nekonceptného riešenia zo strany investorov.

Prítomná verejnosť mala k Správe o hodnotení strategického dokumentu návrhu ÚPN O mala otázky k vplyvu strategického dokumentu na ovzdušie.

Starosta obce verejné prerokovanie ukončil o 12:00 hod.

Vyhodnotenie verejného prerokovania posudzovateľom:

Na základe zápisu z verejného prerokovania strategického dokumentu usudzujem, že obec, dotknuté orgány ani verejnosť nemajú zásadné námietky k navrhovanému strategickému dokumentu a správe o hodnotení z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Záznam z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou sú na Okresnom úrade Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie a sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

Stanovisko OÚ Turčianske Teplice, OSZP

V rámci verejného prerokovania boli opätovne vznesené pripomienky dotknutých orgánov štátnej správy k lokalitám MF 01, MF 02, kde dotknuté orgány OÚ Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna vodná správa, OÚ Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie - oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, OÚ Martin, Pozemkový a lesný odbor trvajú na svojich stanoviskách vydaných v rámci procesu posudzovania strategického dokumentu UP obce Slovenské Pravno.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie predstavuje syntézu pomerného zastúpenia analyzovaných vplyvov činností na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia. Z hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenia, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov na cezhraničnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, pokiaľ budú splnené požiadavky uvedené v časti VI. ZÁVERY tohto záverečného stanoviska.

Vplyvy na obyvateľstvo, počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy

Navrhovaný rozvoj obce bude mať prevažne priaznivý vplyv na obyvateľov obce, prognózovaných podľa reálneho vývoja obyvateľstva, a to z dôvodu vytvorenia podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti.

Navrhované riešenia a ich dôsledky nebudú mať z environmentálneho hľadiska negatívny vplyv na obyvateľstvo. Pri tvorbe koncepcie boli vyhodnotené a zohľadnené najpravdepodobnejšie vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu životného prostredia. Návrh ÚPN O rešpektuje kostru územného systému ekologickej stability, vrátane navrhovaných nových prvkov miestneho územného systému a premieta ju do záväznej časti.

Navrhované riešenie územného plánu počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch, čo obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku obyvateľov, dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov v mladšom produktívnom veku. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto skutočnosti budú mať pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce a prispievajú k diverzifikácii jeho hospodárskej základne. Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov revitalizácie verejných priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultivované prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru. Nepriamo bude mať rozvoj obce priaznivý vývoj aj pre okolité susediace obce v regióne.

Za vplyvy na obyvateľov a **narušenie pohody a kvality života možno považovať vystavenie obyvateľov obce novým negatívnym atopogénnym zdrojom znečistenia životného prostredia** so stresovými javmi a zdrojmi v obci. Medzi negatívne vplyvy patria **kolízne funkčné plochy pre bývanie a existujúcu výrobu, a výrobné služby obce, príkladom sú navrhované obytné plochy BI 13, BI 14, ktoré sú v dotyku s existujúcimi plochami VS 01**

a VS 02. Je žiadúce aby navrhovaných plochách bývania pri realizácii stavieb – obytných budov boli situované čo najďalej od výrobných plôch aby nebol narušený komfort bývania, doplniť hygienickú zeleň, ktorý by oddeľovala kolízne plochy. V plochách pre výrobu potrebné uvažovať nad činnosťami, ktoré nebudú mať negatívne vplyvy na obyvateľov obce a zmenu výrobných činností mať pod kontrolou už od procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a vyžadovať dodržiavanie záväzných regulatívov územného plánu, platnej legislatívy (napr. zákona č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), aby boli opatrenia na zníženie dôsledkov zmeny výrobných činností navrhnuté už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia a kontrolované počas celej prevádzky.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nedosahujú významný vplyv.

Dodržiavaním záväzných regulatívov posudzovaného strategického dokumentu a dodržiavaním platnej legislatívy sa očakáva, že zdravotné riziká na obyvateľov budú menšie. Vytváraním kvalitnejšieho životného prostredia počas uplatňovania strategického dokumentu sa zdravotné riziká budú znižovať a časom aj eliminovať z pohľadu priamych rizík z pracovných činností.

Z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo je predpokladaný nepriamy negatívny vplyv súvisiaci so zintenzívňovaním stavebných aktivít v území. Nepriamym pozitívnym vplyvom bude zlepšenie ekonomických a sociálnych podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov sa významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo nepredpokladajú.

Názor posudzovateľa: Vplyvy na obyvateľstvo boli v správe o hodnotení vyhodnotené dostatočne. Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva. Pre zníženie potenciálneho vplyvu na obyvateľstvo je nutné rešpektovať zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Navrhované rozvojové plochy sú v súlade s demografickým potenciálom a potrebami rozvoja obce. Regulatívy ÚPN-O zohľadňujú potreby obyvateľov, vytvárajú podmienky pre dobrú kvalitu života a elimináciu zdravotných rizík.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Geodynamické javy sa definujú ako geologické procesy i výsledné zmeny štruktúry a reliéfu horninového prostredia, ktoré týmito procesmi vznikajú. Tie, ktoré ohrozujú krajinné prostredie a využívanie územia, sa označujú ako geohazardy (Hrašna 2005). V riešenom k. ú. sa nachádzajú plochy vyžadujúce si zvýšenú pozornosť z hľadiska rizík pri efektívnom využití územia. Samotný strategický dokument Návrh ÚPN O nemá priamy vplyv na geodynamické javy. Môže však vytvárať podmienky pre niektoré svahové pohyby a erózo-akumulačné javy v prípadoch, že nebudú vykonané adekvátne opatrenia.

Zo skupiny svahových pohybov sa riešeného k. ú. týka stabilizovaných a potenciálny zosuv. Môže byť potenciálnym zdrojom geohazardu v podobe zmeny reliéfu, poškodenia stavieb či znehodnotenia pôd. Okrajovo sa týka plochy s existujúcim obytným územím BI 09 a navrhovanej plochy BI 10, v ktorých je namapovaný stabilizovaný zosuv. Ďalej navrhovanej plochy RU 02 a MF 02, v ktorých je namapovaný potenciálny zosuv.

Strategický dokument nemá vplyv na horninové prostredie a nerastné suroviny, môže mať však potenciálny dosah na reliéf, a to pri nedodržaní zásad efektívneho využívania prostredia zhrnutých v záväzných regulatívoch.

Z erózo-akumulačných javov sa v riešenom území prejavuje vodná erózia. Jej potenciálnymi geohazardami sú: splachovanie pôd, vznik výmoľov, poškodenie a zanášanie komunikácií a

iných objektov. Sprievodnými ohrozeniami sú: aktivizácia zosuvov, kontaminácia pôd a povrchových vôd (l. c.).

Názor posudzovateľa: V správe o hodnotení sa vyhodnotili vplyvy horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery na základe výskytu zosuvných území a eróžno-akumulačných javov. Vzhľadom na výskyt svahových deformácií v riešenom území je potrebné pri následnom procese projektovej prípravy jednotlivých navrhovaných činností posúdiť a overiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov inžinierskogeologickým prieskumom konkrétne na lokalite BI 09, BI 10, RU 02 a MF 02 do ktorých čiastočne zasahujú zosuvné územia.

Vplyvy na klimatické pomery

Rozsahom riešenia rozvoja územia t.j. rozvojom funkčných plôch obce nedôjde k vplyvom na klimatické pomery, ktoré by boli zaznamenateľné na úrovni celého k. ú.. Lokálne môže byť klíma ovplyvnená nárastom počtu a rozlohy zastavaných a spevnených plôch v súčasnosti (2023) nezastavaných plochách. Zvýšením počtu dní s výskytom tropických dní a vln horúčav dochádza k zosilneniu tepelného ostrova sídla, prehrievaniu spevnených povrchov, zhoršeniu tepelnoizolačných vlastností budov a zníženiu kvality života obyvateľov (MŽP SR 2018). V prípade, že by nedošlo k uplatneniu účinných opatrení na zníženie extrémnych prejavov klimatickej zmeny (výsadba tieniacej zelene, zelené strechy, plochy s priepustným povrchom atď.) nárast vln horúčav v kombinácii nedostatkom atmosférických zrážok môžu niektoré navrhované či existujúce funkčné plochy určené na bývanie vystavené negatívnej zmene lokálnej klímy.

Adaptácia na zmenu klímy si vyžaduje zvýšenie schopnosti obce prispôsobiť sa extrémnym podmienkam. Dôležitú úlohu zohrávajú vodné a zelené plochy, v riešenom k. ú. s dôrazom na zachovanie brehových porastov, výsadbu nových ekostabilizačných prvkov, ktoré zvyšujú zastúpenie podielu NDV v poľnohospodárskej krajine tak ako charakterizujú spracovatelia navrhovaného strategického dokumentu.

Nakoľko riešená obec je z časti tvorená poľnohospodársky využívanou pôdou, adaptácia na zmenu klímy sa týka aj uvedenej oblasti. Predložený strategický dokument rozsahom navrhnutých opatrení na poľnohospodárskej pôde vytvára podmienky na udržiavanie pôdnej vlhkosti a živín v pôde, zachovanie, resp. zvyšovanie ekologickej stability krajiny, udržiavanie trvalých trávnych porastov, diverzifikáciu plodín pestovaných na ornej pôde a pestovateľských systémov. Tieto opatrenia zvyšujú odolnosť poľnohospodárskych systémov voči dôsledkom zmeny klímy a zároveň znižujú eróziu a problémy s eutrofizáciou, čo je jasne definované v aktualizovanej Stratégii adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (MŽP SR, 2018).

Názor posudzovateľa: Správa o hodnotení vyhodnotila vplyvy strategického dokumentu na klimatické pomery. Vo vyhodnotení sa zhodnotili navrhované regulatívy v záväznej časti návrhu ÚPN O, ktoré sa venujú adaptačným opatreniam na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V súčasnosti sú známe negatívne dôsledky zmeny klímy na urbanizované prostredie je preto potrebné dbať na to, aby sa zmena klímy prejavovala v čo najmenšej možnej miere a navrhovať do územnoplánovacej dokumentácie regulatívy, ktoré zohľadňujú túto problematiku. ÚPN O sa veľmi podrobne venuje zmene klímy a rešpektuje Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy čoho výsledkom je návrh adaptačných opatrení, ktoré sú súčasťou zásad a regulatívov v oblasti starostlivosti o životné prostredie.

Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

Strategický dokument môže mať vplyv na záujmy ochrany ovzdušia v závislosti od charakteru navrhovaných činností pri nových rozvojových lokalitách. Umiestnenie a charakteristika konkrétnych nových výrobných prevádzok však v súčasnosti nie sú známe, čo znemožňuje posúdenie ich vplyvu na ovzdušie. V záujmoch dotknutej obce je udržať stav znečistenia ovzdušia v obci neprekračujúci súčasnú mieru, a to podporou činností a prevádzok bez významného vplyvu na kvalitu ovzdušia v obci. V prípade vzniku požiadaviek na nové výrobné

areály s potenciálnou produkciou emisií a prašnosti, zaviazať investora na ich monitoring a elimináciu už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia.

Súčasný poznávanie stavu ovzdušia v obci závisí na ročnom období. Koncentrácie PM10 rastú v chladnejšom období roka, predovšetkým na sezónnom využití tepelných zdrojov a ďalej z dôvodu zhoršených rozptylových podmienok, ktoré sú časté v zimných mesiacoch.

Čo sa týka potenciálneho znečistenia ovzdušia vzniknutého zabezpečením tepla v navrhovaných nových obytných lokalitách, nepredpokladá sa ich pôsobenie ako veľkých či stredných zdrojov znečisťovania.

V prípade umiestnenia zdrojov znečisťovania ovzdušia v blízkosti obytnej zóny bude možné posúdiť rozptylové podmienky v riešenom území a navrhnúť opatrenia na zabezpečenie dostatočného rozptylu emisií znečisťujúcich látok až pri konkrétnom investičnom zámere.

Zvýšený obsah prachových častíc v ovzduší bude negatívne vplyvať na funkčné plochy v blízkosti výstavby navrhovaných lokalít, pričom ich konečný počet nie je možný určiť presne z dôvodu absencie štúdie rozptylových podmienok.

Názor posudzovateľa: Zdrojom znečisťujúcich látok sú momentálne najmä rodinné domy a objekty, ktoré na vykurovanie využívajú tuhé palivá. Navrhuje sa nahradenie vykurovania domácností z pevného paliva na ekologickejšie napr. zemným plynom v kombinácii so solárnou energiou, tepelným čerpadlom (elektrická energia), vykurovanie biomasou. Návrh strategického dokumentu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na ovzdušie. Pri dodržaní platnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia sa nepredpokladá potenciálny negatívny vplyv na ovzdušie, ktorý by mohol byť generovaný novými rozvojovými zámermi.

Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Kvalita vodných tokov je ohrozovaná rôznorodými faktormi, predovšetkým je to vypúšťanie odpadových vôd či už z priemyslu, poľnohospodárstva alebo urbanizácie.

Navrhované riešenie strategického dokumentu nevyvoláva významné zásahy do povrchových tokov. Zachováva pôvodný charakter vodných tokov, podporuje ich význam v krajinnoekologickej stabilite obce. Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Zriaďovanie nových vodných zdrojov/studní sa v území vo veľkom zastúpení nepredpokladá. Nenavrhujú sa nové plochy výroby ani iné zariadenia manipulujúce so znečisťujúcimi látkami (čím budú dodržané ustanovenia §3 ods. 4 a § 39 vodného zákona).

Realizácia predloženého strategického dokumentu bude mať pozitívny vplyv na odtokové pomery vo voľnej krajine vytvorením podmienok pre účinnú protieróziu ochranu poľnohospodárskej krajiny v podobe zasakovacích pásov ekostabilizačné prvky EP1 a EP2.

V záujme zabezpečenia ochrany územia obce Slovenské Pravno pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v aktuálnom znení.

Projektovú dokumentáciu navrhovanej ochrany je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku.

Obec Slovenské Pravno nemá v súčasnosti vybudovanú splaškovú kanalizačnú sieť. Obec má spracovanú projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie na výstavbu kanalizačnej siete a vydané územné rozhodnutie. Návrh na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd predpokladá vybudovanie splaškovej kanalizácie s čistením na ČOV Turčianske Teplice. Realizácia verejnej kanalizácie zlepši stav podzemných a povrchových vôd.

Navrhovanom zmiešanom území - malé farmy+rekreácia – budú vzhľadom na územno-technické limity odpadové vody z jednotlivých objektov odvedené do samostatných čistiarní odpadových vôd s následnou akumuláciou vyčistených vôd v zberných nádržiach a aplikáciou týchto vôd na závlahu permakultúrneho hospodárstva. Ďalšie navrhované opatrenia v záväznej časti významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd, čo je osobitne dôležité v ochrannom pásme prírodných minerálnych zdrojov v Budiši. Ide predovšetkým o návrh splaškovej kanalizácie pre napojenie rozvojových plôch a existujúceho zastavaného územia. Opatrenie bude mať pozitívny vplyv na vodné pomery.

Početnými prejazdmi staveniskovej dopravy, a s tým spojeným potenciálnym únikom ropných látok počas výstavby navrhovaných obytných lokalít, môže dôjsť k negatívnemu vplyvu na kvalitu vody v miestnych tokoch.

Negatívne vplyvy návrhu ÚPN O Slovenské Pravno na vodné pomery možno hodnotiť ako málo významné, ktoré je možné zmierniť alebo odstrániť realizáciou účinných opatrení a rešpektovaním navrhovaných zásad a regulatívov. Realizácia rozvojových zámerov návrhu neovplyvní výrazne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.

Názor posudzovateľa: Navrhovaný strategický dokument bude mať priaznivý vplyv na vodné pomery v území. Zlepší sa kvalita povrchových vôd zabezpečením rozvoja verejnej kanalizácie s čistením odpadových vôd. Takisto navrhuje realizovať vodozádržné opatrenia, ktoré súvisia aj so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Spôsob využívania

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať iný spôsob využívania, čo v riešenom k. ú. predstavuje navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy (PP) na nepoľnohospodárske účely (bližšie popísané v kapitole B.I.1.). V návrhu strategického dokumentu (**ÚPN O Slovenské Pravno**) obce sa vymedzujú nové rozvojové plochy pre výstavbu obytných, rekreačných a iných objektov a zariadení. Časť z nich zaberie PP (orná pôda, TTP a záhrady).

Celkový predpoklad nového záberu PP je v k. ú. Slovenské Pravno 11,485 ha (z celkovej výmery 46,156 ha), pričom sa týka stavebných zámerov v 27 lokalitách.

Vplyv realizácie strategického dokumentu (ÚPN O Slovenské Pravno) na pôdu možno hodnotiť ako veľmi významný vplyv. Na nepoľnohospodárske použitie sa navrhuje aj najkvalitnejšia PP o výmere 9,581 ha v 5. a 6. kvalitatívnej skupine BPEJ. Narušením celistvosti honov ako aj drobením častí s ťaženým obhospodarovaním poľnohospodárskymi mechanizmami nastáva konflikt podľa § 12 zákona ods. 2 písm. c/ zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Negatívny vplyv menšej váhy je vyhodnotený v lokalitách s najkvalitnejšou PP s existenciou hydromelioračných zariadení, predstavujú plochy (lokality) záberu 02, 03, 23 časť a 11, 12 a-c, 13 a-c, 25, celá lokalita.

V riešenom území sa nachádzajú nekontaminované pôdy resp. málo kontaminované pôdy a relatívne čisté pôdy. Náchylnosť na kontamináciu pôdy predstavuje dôležitý faktor rozvoja poľnohospodárstva, znečistenie pôdy má často za následok aj následnú kontamináciu horninového prostredia a podzemných vôd.

Podľa prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti patria poľnohospodársky využívané pozemky obce Slovenské Pravno medzi zraniteľné oblasti. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Názor posudzovateľa: Vplyvy na pôdu boli vyhodnotené dostatočne. Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovených v zákone č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

ÚPN-O Slovenské Pravno obsahuje vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodársku pôdu. Plochy navrhnuté na zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie obce. Navrhované rozvojové plochy priamo nadväzujú na doterajšiu zástavbu. Pri riešení ÚPN-O Slovenské Pravno nedôjde k záberu lesnej pôdy.

Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy

Akýkoľvek zásah do neurbanizovaného prostredia môže spôsobiť zmeny v biodiverzite priamo dotknutého územia. Dôkazom toho je i súčasný stav z pohľadu zloženia a kvality flóry a fauny a ich biotopov v riešenom území.

Negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy môžu byť:

- zničenie ekosystémov, živočíšnych druhov v dôsledku rozvoja obce;
- vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu obyvateľov a mechanizmov, čo môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov;
- fragmentácia a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry;
- vytváranie bariéry pre migrujúce živočíchy;
- rozširovanie inváznych druhov rastlín;

V súčasnej dobe nie je možné určiť negatívne alebo pozitívne vplyvy na konkrétne rastlinné a živočíšne druhy, tieto vplyvy bude možné identifikovať v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb alebo činností, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na ŽP podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z ., v prípade pri udeľovaní územných a stavebných povolení alebo osobitných predpisov, na ktorom sa zúčastnia aj orgány ochrany prírody a krajiny.

Pri realizácii činností a stavieb podľa strategického dokumentu (ÚPN O Slovenské Pravno), ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (v zmysle § 6 zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) – v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody a krajiny. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nebudú vykreslené z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované stavebným úradom v konaní územného rozhodnutia (stavebného povolenia) a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia (stavebného povolenia) podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona o ochrane prírody a krajiny.

Migračné koridory živočíchov

K. ú. obce funkciu migrácie živočíchov medzi vhodnými stanovišťami zabezpečuje ojedinelý koridor, ktorý je významný na regionálnej úrovni - Regionálny biokoridor územie s bohatými meandrami je pôvodným refúgiom hlavátky podunajskej (*Hucho hucho*). Dôvodom ochrany je zachovanie pôvodného biotopu hlavátky i ďalšej pôvodnej ichtyofauny, bohatej a biogeograficky významnej fauny bentických bezstavovcov a ekologicky i krajinársky zachovalej ukážky nívnych ekosystémov s významnými vodnými i príbrežnými spoločenstvami a fungujúcimi prirodzenými procesmi nívnej dynamiky. Regionálny biokoridor Ekoton Žiaru Ondrašová-Jasenovo v RÚSES-e okresu Turčianske Teplice (2013), slúži ako migračný koridor hlavne pre stavovce. Vede okrajom lesa, tvoreným hlavne nepôvodnými smrečínami a borinami s prímiesou smrekovca, buka, brezy, osiky, jelše a i. Medzi ostatné migračné koridory patria navrhované biokoridory vymedzene v Návrhu ÚPN O. Strategický dokument má pozitívny vplyv na legislatívnu ochranu migračných koridorov živočíchov, lebo v jeho záväznej časti v kapitole C.9.2 priamo regulatívy na a opatrenia na zachovanie funkčnosti biokoridorov.

Pozitívne je hodnotený návrh akejkoľvek líniovej zelene v riešenom k.ú., pričom uplatnením výberu stanovištne vhodných druhov významne dopĺňa funkčnosť koridorov pre živočíchy,

hlavne pre avifaunu a bezstavovce. Strategický dokument nenavrhuje, žiadne nové stavebné bariéry, ktoré by zásadne znemožňovali voľný pohyb živočíchov, hlavne veľkých stavovcov.

Rozširovanie inváznych druhov rastlín

Realizácia navrhovaných hospodárskych a najmä investičných aktivít riešením predloženého strategického dokumentu môže mať nepriamy negatívny vplyv na šírenie expanzívnych a inváznych druhov rastlín. Tieto vplyvy je možné eliminovať dodržaním navrhnutých opatrení v záväznej časti a príslušnej legislatívy.

Názor posudzovateľa: Vyhodnotenie vplyvov uvádza, že navrhovaný ÚPN-O Slovenské Pravno nebude mať významný vplyv na flóru a faunu riešeného územia nakoľko navrhované rozvojové plochy sú situované najmä v urbanizovanom území a v poľnohospodárskej krajine. Ak by v procese realizácie zámerov boli zasiahnuté biotopy európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopy národného významu budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Z dôvodu ochrany lesných ekosystémov je potrebné rešpektovať ochranné pásmo lesa a preto navrhujem zmenšiť lokality MF 01, MF 02, BI 02, BI 06 a BI 08 tak aby nezasahovali do ochranného pásma lesa. Z hľadiska vplyvov na Územný systém ekologickej stability sa za výrazne pozitívny vplyv strategického dokumentu dá považovať návrh miestneho územného systému ekologickej stability a jeho zahrnutie do regulatívov v jeho záväznej časti. Z dôvodu rizika šírenia inváznych druhov rastlín a živočíchov je nevyhnutné rešpektovať zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, z dôrazom na §7a a §7b a vyhlášku MŽP SR 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vplyv na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany vidieckeho charakteru zástavby.

V ostatných častiach k. ú. sa súčasná krajinná štruktúra zmení sa vplyv strategického dokumentu na súčasnú krajinnú štruktúru sa nepriamo prejaví fragmentáciou územia na menšie plôšky, čo je prípad navrhovanej realizácie v funkčných plochách MF 01 a MF 02 a rekreačnom území RU 02. V plochách MF (Malé farmy) je obmedzený rozvoj na 5 % (objekty a spevnené plochy) územia a sú využívané na účely poľnohospodárskej prvovýroby, v rámci stavieb je možné bývanie majiteľa farmy. Pri lokalite RU 02 sa definuje rozvoj max. zastavanosť územia – 30 % vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb a zároveň max. 150 m²/ rekreačný objekt.

Všeobecne možno konštatovať, že rozvoj ďalšej cestnej siete má mierne negatívny vplyv na riešené územie a to tak, že sa znižujú priestorové a kompozičné hodnoty v danom území, mení sa krajinný obraz a dopravná infraštruktúra pôsobí rušivo v krajine.

Názor posudzovateľa: Očakáva sa mierne negatívny vplyv na krajinu, ktorý bude prijateľný za predpokladu realizácie navrhovaných ekostabilizačných opatrení a záväzných regulatívov ÚPN-O. Rozvojové plochy sa snaží situovať v nadväznosti na zastavané plochy a kompaktné so súčasnou štruktúrou katastrálneho územia. Navrhuje nové plochy pre verejnú zeleň, ktorá budú pozitívnym prvkom v urbanizovanej krajine.

Vplyv na chránené územia a ochranné pásma [napr. na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability

Chránené územia a NATURA 2000

V obci sa z národnej sústavy chránených území sa nachádza Národná prírodná rezervácia (NPR) Turiec, vrátane ochranného pásma a Chránený areál (CHA) Ivančinské močiare. Obe sú ako medzinárodne významné mokrade zároveň súčasťou Ramsarskej lokality Mokrade Turca. Ďalej sa nachádza Územie európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok. Tieto chránené územia sú situované na východe katastra v ktorej sa neplánuje rozvoj zastavaného územia a preto by nemalo dôjsť k jeho ovplyvneniu rozvojovými zámermi.

Územie k. ú. Slovenské Pravno nie je súčasťou chráneného vtáčieho územia.

Prvky ÚSES

Obec Slovenské Pravno sa radí medzi obce s nižšou ekologickou stabilitou v okrese. Stupeň ekologickej stability pre k.ú. Slovenské Pravno je 2,99 (z RÚSES okresu Turčianske Teplice, 2013), čo ho radí k územiám so stredným stupňom ekologickej stability. Stupeň ekologickej stability významne znižuje ekologická nestabilita odlesnených častí územia s prevažne veľkoblokovou poľnohospodárskou pôdou. V takejto krajine je mimoriadne potrebná realizácia nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení. Z toho dôvodu je navrhnuté množstvo opatrení na zachovanie prípadne aj zvýšenie ekostabilizačnej funkcie existujúcich a navrhovaných prvkov ÚSES. Vplyvy na nadradený prvok sú zhrnuté vyššie v texte v časti venovanej migračným koridorom živočíchov. Ďalším konfliktným ohrozuje odkryvmi pôdy počas prípravných a stavebných prác blízke okolie šírením ruderalných a invázných druhov.

Významný vplyvy strategického dokumentu na regionálne prvky (biocentrá a biokoridory) ÚSES okresu Turčianske Teplice sa nepredpokladá.

V navrhovanom strategickom dokumente (ÚPN O Slovenské Pravno) je navrhnutá zelená infraštruktúra, ktorá sa prevažne skladá z navrhnutého miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ktorý obsahuje 2 biocentrá, 6 biokoridorov, 8 interakčných prvkov, 2 miestne genofondové lokality a 16 ekostabilizačných prvkov. Väčšina prvkov MÚSES - biocentier a biokoridorov sa nachádza mimo hraníc rozvojových plôch. V tesnejšom kontakte s urbanizovaným prostredím obce je navrhovaná plocha SP 03, ktorá v južnej časti je v dotyku miestneho biokoridoru MBk1. Blízkosť rozvoja športovej plochy môže byť potenciálnym zdrojom aktivít spojených s tvorbou nelegálnych skládok, plošného odlesnenia brehových porastov miestneho biokoridoru. Medzi ďalšie prvky MÚSES (interakčné prvky, genofondové lokality a ekostabilizačné prvky) sú ohrozované funkčnými plochami, hlavne funkčná plocha RU 02 a MF 2 je v kontakte z navrhovanou genofondovou plochou MGL 2. Podobne je v kontakte miestny interakčný prvok MIP 1 z funkčnou plochou BI 10. Je žiadúce dôsledne uplatňovať legislatívu v procese povoľovania stavieb, činnosti a prevádzok. Navrhované zmeny funkčného využitia v okolí MGL 2 a MIP 1 je potrebné implementovať v takej miere, aby bola zachovaná ekologická hodnota uvedeného prvku aj po zmene funkčného využívania okolitého územia navrhovanou výstavbou.

Pre jednotlivé funkčné plochy (lokality) sú v tabuľke C.2.2 zahrnuté požiadavky na zabezpečenie funkčnosti prvkov MÚSES, ako aj v záväznej časti v kapitole C.9.2, v ktorých sú zhrnuté regulatívy na rešpektovanie navrhovaných prvkov ÚSES a špecifikované konkrétne opatrenia na zabezpečenie ich priaznivého stavu.

Významne pozitívny vplyv strategického dokumentu na prvky ÚSES je, že ich vymedzuje graficky v príslušných výkresoch, popisuje ich v textovej smernej časti, navrhuje opatrenia v záväznej časti pre všetky hierarchické úrovne ÚSES-u. Medzi negatívne hodnotiace vplyvy môžeme zaradiť prípadný nekonceptný rozvoj alebo zvýšené riziko ekologickej havárie počas výstavby v nových rozvojových plochách alebo v existujúcich plochách.

Pri dodržaní všetkých opatrení navrhnutých v záväzných častiach, platnej legislatívy a navrhnutých opatrení v kap. C . IV. sa nepredpokladajú vplyvy na prvky ÚSES, ktoré by boli zásadné a znefunkčnili územný systém ekologickej stability v danom území.

Názor posudzovateľa: Vplyvy na chránené územia, na súvislú európsku sústavu chránených území Natura 2000 a územný systém ekologickej stability boli vyhodnotené vo všeobecnej rovine s konštatovaním, že navrhované rozvojové plochy a samotný strategický dokument nebudú mať negatívny vplyv na tieto územia.

Vplyvy na sústavu chránených území NATURA 2000 boli vyhodnotené vo všeobecnej rovine. V súčasnosti nie sú známe konkrétne činnosti ani stavby, ktoré by mohli ovplyvniť predmet ochrany územia európskeho významu, tie budú známe pri konkrétnom riešení v nižšom stupni prípravy územia (projektov pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie, urbanistických štúdiách a podobne). Tak ako sa uvádza v Správe o hodnotení, ÚPN-O je konceptný rozvojový dokument obce a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv ÚPN-O možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia a priestorového usporiadania územia.

Navrhované rozvojové lokality rešpektujú prvky RÚSES. Z hľadiska vplyvov na Územný systém ekologickej stability sa za výrazne pozitívny vplyv strategického dokumentu dá považovať návrh miestneho územného systému ekologickej stability a jeho zahrnutie do regulatívov v jeho záväznej časti.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V záväznej časti strategického dokumentu v kapitole C.8.1 Zásady zachovania kultúrohistorických hodnôt sú definované regulatívy, opatrenia na kultúrne, historické pamiatky a archeologické náleziská. Za dodržania platnej legislatívy na úseku ochrany pamiatkového fondu a dodržania regulatívov v navrhovanom ÚPN O Slovenské Pravno sa predpokladá priaznivý vplyv na kultúrohistorické pamiatky, priestorové a hodnotové skvalitnenie okolitého prostredia a zlepšenie podmienok ich ochrany.

Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladajú sa, v riešenom území sa pri súčasnom stave poznania nenachádzajú.

Iné vplyvy

Nepredpokladajú sa.

Názor posudzovateľa: Vplyvy vyplývajúce zo strategického dokumentu za dodržania regulatívov v strategickom dokumente ÚPN-O Slovenské Pravno a odporúčaní na dopracovanie F NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU tohto stanoviska, nebudú mať významné negatívne dopady na životné prostredie riešeného územia obce Slovenské Pravno.

Územný plán prispieva ku koordinovanému rozvoju obce na všetkých úrovniach a zohľadňuje pri riešení rozvoja obce aktuálne právne predpisy na úseku ochrany zdravia obyvateľstva, ochrany ovzdušia, ochrany vôd, ochrany pred povodňami, ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy, ochrany prírody a krajiny, lesných pozemkov, koncepcie odpadového hospodárstva, pozemných

komunikácií, civilnej ochrany obyvateľstva, ochrany pamiatok ako aj príslušné vykonávacie predpisy a príslušné technické normy v jednotlivých oblastiach.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

V zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v riešenom území nachádzajú tieto chránené územia európskej sústavy chránených území NATURA 2000:

Územie európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok (ÚEV), ktoré bolo vyhlásené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Tak, ako sa uvádza v Správe o hodnotení, ÚPN-O je koncepčný rozvojový dokument obce, a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv ÚPN-O možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia a priestorového usporiadania územia.

Navrhované riešenie strategického dokumentu rešpektuje záujmy ochrany prírody a krajiny, vymedzuje všetky chránené územia európskej siete chránených území NATURA 2000. Nenavrhuje nové funkčné plochy v konflikte so záujmami ochrany prírody. Všetky rozvojové plochy sú navrhované mimo území siete NATURA 2000.

Územie európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok sa nachádza priamo v riešenom území. Rozvojové a urbanizačné záujmy navrhovaného strategického dokumentu ÚPN-O nie sú v konflikte s Územím európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok, nie sú v prekryve s vymedzením tohto územia a rešpektujú existujúcu krajinnú štruktúru. SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok je situované na východe katastra v ktorej sa neplánuje rozvoj zastavaného územia a preto by nemalo dôjsť k jeho ovplyvneniu rozvojovými zámermi.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe posúdenia navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“

s a o d p o r ú č a

schváliť predložený návrh územného plánu za dodržania podmienok uvedených v časti VI. ZÁVERY, v bode č. 3 „Odporúčania na doplnenie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaná variant

Obec Slovenské Pravno má menej ako 2000 obyvateľov. Podľa „Metodického usmernenia MŽP SR a MDV SR k problematike posudzovania územnoplánovacej dokumentácie ako strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ sa v súlade s § 21 ods. 2 stavebného zákona neobstaráva koncept riešenia územného plánu obce vo variantoch. Správa o hodnotení sa v tomto prípade vypracuje v etape návrhu územného plánu obce podľa § 22 stavebného zákona. Návrh riešenia sa posúdil v jednom variante s uvedením odôvodnenia optimálneho variantu v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie a porovná sa s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom územného plánu obce.

Pri vzájomnom porovnaní navrhovaného riešenia územného plánu s nulovým variantom, s prihliadnutím na pripomienky dotknutých orgánov, je jednoznačne výhodný návrhový variant,

ktorý ešte bude dopracovaný na základe pripomienok z prerokovania a zo zapracovaných opatrení z bodu č. 3 „Odporúčania na doplnenie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Závazná časť územného plánu, by mala zohľadniť všetky kritériá pre ochranu všetkých zložiek životného prostredia a regulatívmi ich špecifikovať tak, aby sa dosiahol udržateľný rozvoj riešeného územia s dôrazom na ochranu prírody a krajiny, prírodných a kultúrnych hodnôt, poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a ochranu zdravia obyvateľstva.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

V posudzovanom strategickom dokumente, na základe výsledkov procesu posudzovania pripomienok a stanovísk dotknutých orgánov a spracovateľa odborného posudku, sa odporúča dopracovanie a úprava návrhu strategického dokumentu v nasledovných bodoch:

I. Odporúčania spracovateľa odborného posudku k návrhu strategického dokumentu:

- a) vo výkrese č.1 strategického dokumentu (ÚPN O Slovenské Pravno) „Širšie vzťahy“ premiestniť v legende: *Chránený areál* zo stavu do návrhu v zmysle ÚPN VÚC ŽSK,
 - b) doplniť do strategického dokumentu regulatívy pre izolačnú zeleň medzi funkčnými plochami BI 14 a VS 01, BI 13 a VS 02, ktorú sú vo vzájomnej funkčnej kolízii aby v ďalšej etape prípravy územia bol povinne spracovaný realizačný sadovnícky projekt izolačnej zelene, ktorý bude minimalizovať kolíziu funkčných plôch,
 - c) všeobecné odporúčania na doplnenie regulatívov v záväznej časti:
 - v prípade splnenia limitov (v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov) pre konkrétne rozvojové projekty v obci realizovať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie tak, aby bola dodržaná optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie,
 - limitovať urbanizáciu či výstavbu plotov a iných migračných bariér v strategickom dokumente (ÚPN-O Slovenské Pravno), pre udržanie migračnej priepustnosti veľkých stavovcov daného územia. Realizovať vhodné technické opatrenia pre zlepšenie prechodu zveri cez cestu II. triedy a III. triedy (napr. umiestniť dopravné značenie upozorňujúce vodičov na možnú prítomnosť živočíchov popri cestách).
 - projekty výsadby drevinovej vegetácie mimo zastavené územie realizovať primárne výsadbou pôvodných, domácich, miestne sa vyskytujúcich a stanovištným podmienkam vyhovujúcich druhov drevín a vytvárať podmienky pre uplatnenie dokumentu „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy,
 - rešpektovať existujúcu verejnú zeleň, najmä vzrastlé dreviny v zastavanom území obce,
 - pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné proti hlukové opatrenia,
 - preferovať pri realizácii urbanistického rozvoja v existujúcom a navrhovanom urbanizovanom území opatrenia na zníženie svetelného znečistenia a nevytvárať nadmerný svetelné znečistenie,
 - v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
 - vylúčiť v brehových porastoch vodného toku Briešťanka a Sokol stavby a oplatenie a ponechať dostatočný priestor na meandrovanie vodného toku,
- vytvoriť podmienky pre monitorovanie výskytu inváznych druhov, zabrániť ich rozširovaniu.

II. Dopracovať strategický dokument na základe stanovísk dotknutých orgánov a verejného prerokovania:

Odporúčania spracovateľa odborného posudku

- a) na základe stanoviska OÚ Martin, Pozemkového a lesného odboru vylúčiť z návrhu strategického dokumentu územia, ktoré zasahujú do ochranného pásma lesa v lokalitách: MF 01, MF 02, BI 02, BI 06 a BI 08.
- b) na základe stanoviska OÚ Turčianske Teplice, Odboru starostlivosti o životné prostredie vypustiť zo smernej časti vetu „V navrhovanom zmiešanom území - malé farmy + rekreácia – budú vzhľadom na územno-technické limity odpadové vody z jednotlivých objektov odvedené do samostatných čistiarní odpadových vôd s následnou akumuláciou vyčistených vôd v zberných nádržiach a aplikáciou týchto vôd na závlahu permakultúrneho hospodárstva“ a nahradiť ju textom "V navrhovanom zmiešanom území budú odpadové vody z jednotlivých objektov riešené v súlade s aktuálne platným vodným zákonom".

Odporúčania Okresného úradu Turčianske Teplice, OSZP :

Rešpektovať stanoviská doručené v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie od dotknutých orgánov:

1. Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
list č. OU-ZA-OSZP1-2024/030891-003 zo dňa 22.04.2024 (uvedené v texte rozhodnutia)
2. Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Námestie S.H. Vajanského 1, 036 58 Martin
list č. OÚ-MT-PLO2-2023/008191 zo dňa 23.04.2024 (uvedené v texte rozhodnutia)
3. Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
úsek štátnej vodnej správy,
list č. OU-TR-OSZP-2024/000396/002-vod.Sá zo dňa 22.04.2024 (uvedené v texte rozhodnutia)

OU Turčianske Teplice - úsek ochrany ovzdušia :

- Pri návrhu nových lokalít, hlavne zón bývania IBV a HBV rešpektovať odporúčané odstupové vzdialenosti od existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia v súlade s Prílohou č. 10 vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia;
- Nové lokality na bývanie umiestňovať v rámci zastavaného územia obce, resp. priamym napojením na existujúce zastavané územie z dôvodu možnosti napojenia na existujúcu plynofikačnú sieť.
- Pri návrhu riešenia konkrétnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a podnikateľských aktivít rešpektovať zásady funkčného a priestorového usporiadania v záujmovom území a dodržiavať určené odstupové vzdialenosti od obytného územia tak, aby jednotlivé činnosti svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápachy, hluk, vibrácie, intenzívna doprava a pod.) priamo alebo nepriamo neobmedzili využitie susedných parciel pre určené účely;
- Na zníženie emisného vplyvu, pachových zložiek a prašnosti zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať medzi tieto zdroje a navrhované obytné zóny plochy izolačnej zelene.

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin
list č. RÚVZMT/OHŽPaZ/1367/3114/2024 ho dňa 19.04.2024

Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie (uvádzané sú tie, ktoré sú významné z pohľadu ochrany, podpory

a rozvoja verejného zdravotníctva):

1. Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné protihlukové opatrenia.
2. Doplniť do strategického dokumentu regulatívy pre izolačnú zeleň medzi funkčnými plochami BI 14 a VS 01, BI 13 a VS 02, ktoré sú vzájomnej funkčnej kolízií, aby v ďalšej etape prípravy územia bol povinne spracovaný realizačný sadovnícky projekt izolačnej zelene, ktorý bude minimalizovať kolíziu funkčných plôch.
3. V navrhovaných funkčných plochách MF 01 a MF 02 vylúčiť akúkoľvek inú funkciu okrem hlavnej – prvovýroba malých fariem (rodinné farmy – bývanie + poľnohospodárske samozásobiteľstvo), prípustná občianska vybavenosť je možná len v priamej nadväznosti na hlavnú funkciu. Ostatná občianska vybavenosť nie je prípustná, aby nevznikli samostatné ucelené celky funkčných plôch bez nadväznosti na hlavnú funkciu, čo by malo zásadný vplyv na zmenu krajinnej štruktúry. Realizovať opлотenia stavebných pozemkov tak, aby neznižovali konektivitu – priechodnosť pre migrujúce živočíchy, prípustné sú formou živých plotov, alebo použitím tradičných prírodných materiálov (drevo, prútie a pod.),
4. Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb rešpektovať všeobecne platné požiadavky na ochranu pred hlukom, vibráciami, prašnosťou, emisiami, pachovými zložkami, fugitívnymi emisiami a pod. tak, aby ich umiestňovanie bolo vždy v súlade s platnými požiadavkami na životné prostredie, kvalitu a pohodu bývania v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia-
5. V území so stredným radónovým rizikom je povinnosťou investorov pred výstavbou budov zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia a pri výstavbe rešpektovať opatrenia, vyplývajúce z prerušenia transportu radónu a to úpravou podlažia, odvetraním radónu z podlažia, vytvorením podtlaku v podlaží voči interiéru, úpravou stavebnej konštrukcie, plynotesnou realizáciou prestupov, ventilačnou vrstvou, úpravou vnútorného vzduchu a vetraním, ap. “
6. Z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva **je nutné v akceptovať v plnom rozsahu pripomienky uvedené v záväznom stanovisku č. RÚVZMT/OHŽPaZ/3177/2023 zo dňa 22.11.2023, nakoľko v predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu zapracované v plnom rozsahu neboli.**

RÚVZ so sídlom v Martine v rámci prerokovania záverečného stanoviska uvádza :

Z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva **máme** k predloženému Návrhu záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“ nasledovné **pripomienky**:

Žiadame o vyhodnotenie, resp. zapracovanie nasledovných požiadaviek vznesených RÚVZ so sídlom v Martine :

1. V rámci funkčne zmiešaných území (bývanie a občianska vybavenosť; bývanie a rekreácia; malé farmy a rekreácia) nesmie dochádzať k vzájomnému negatívnemu ovplyvňovaniu navrhovaného funkčného využitia územia.
2. Na plochách určených pre prvovýrobu – malé farmy v lokalite Mladý háj (Projekt „Dobré sady“) je potrebné presne špecifikovať, čo sa rozumie pod pojmom „malá farma“, resp. „ekologické družstvo“, „ekologicko rekreačná funkcia“, pretože v každej podobne definovanej činnosti môžu byť zásadné problémy s jej negatívnym vplyvom na životné a pracovné prostredie. Zároveň uvádzame, v prípade, že sa na predmetných plochách uvažuje so súvisiacimi službami, tieto je možné riešiť výlučne v priamej nadväznosti na hlavnú funkciu.
3. Navrhované samostatné objekty občianskej vybavenosti, príp. riešené v rámci rodinných domov v rámci zmiešaného územia nesmú byť zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov životného prostredia (napr. v súvislosti so samotnou prevádzkou a jej zásobovaním t.j.

vysokými nárokmi na nákladnú dopravu, s vykonávanými činnosťami/poskytovanými službami,) pre navrhované obytné prostredie.

4. Na funkčnej ploche BI 13, BI 14 a BI 02 je navrhované obytné územie v kontakte s plochami s označením VS 01, VS 02 určených pre funkciu: výroby a služieb a funkčnou plochou PV 02 určenou pre funkciu: verejnoprospešná (malá kompostáreň). V tejto súvislosti je potrebné navrhnuť opatrenia/spôsob riešenia tak, aby činnosťou prevádzok/stavieb umiestnených na plochách výroby, služieb a verejnoprospešnej ploche nebola negatívne ovplyvňovaná kvalita a pohoda bývania v navrhovanej obytnej zástavbe (napr. hlukom, vibráciami, prachom, pachovými emisiami,... zo samotnej vykonávanej činnosti/poskytovanej služby, súvisiacim zásobovaním,...).

5. Spôsobu zabezpečenia podmienok vyplývajúcich z určení pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa vodného zdroja „V obci“ (najmä v súvislosti s funkčnými plochami navrhovaných rodinných domov BI 06 a BI 04, príp. BI 02).

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko je vypracované v zmysle prílohy č. 6 k zákonu v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, ktorého stanovisko k Záverečnému stanovisku je uvedené v predchádzajúcej časti **Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie**.

Pri posudzovaní boli zvážené predpokladané vplyvy strategického dokumentu ÚPN-O na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Hodnotili sa hlavne vplyvy na obyvateľstvo, horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdu, faunu, flóru, biotopy, krajinu, chránené územia a ochranné pásma, územný systém ekologickej stability, kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality a možné vplyvy presahujúce štátne hranice.

Územný plán obce predstavuje záväzný rozvojový dokument na miestnej úrovni, ktorý v dlhodobom horizonte umožňuje primeraný rozvoj obce. Komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia ustanovenými regulatívmi. Zosúladí uvažované záujmy a činnosti človeka ovplyvňujúce územný rozvoj s priaznivým stavom zložiek životného prostredia a ekologickou stabilitou krajiny a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

5. Návrh monitoringu

Obstarávateľ (Obec Slovenské Pravno) a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel už existujúci monitoring. Aby sa predišlo zdvojeniu monitorovania, môže na tento účel využiť aj existujúci monitoring, ktorý je v danom území vedený pre jednotlivé zložky životného prostredia, napríklad monitoring ovzdušia, monitoring kvality povrchových a podzemných vôd, biomonitoring a podobne. Je možné ho doplniť o chýbajúce prvky a zložky životného prostredia.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie

strategického dokumentu. Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona.

Je potrebné sústavne a pravidelne systematicky sledovať a vyhodnocovať vplyvy strategického dokumentu, a to minimálne podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona, podľa ktorého obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán z hľadiska potrieb jeho zmeny alebo doplnkov. Prípadne obec preskúma či nevznikla potreba obstarat' nový územný plán. Orgán územného plánovania na miestnej úrovni, Obec Slovenské Pravno by mal sústavne sledovať, či nedošlo k zmene územno-technických, hospodárskych, sociálnych a environmentálnych predpokladov, z navrhutej koncepcie organizácie územia.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení za strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu v primeranej miere, ktorá je vypracovaná v zmysle prílohy č. 5 zákona dostatočne. Zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala jednotlivé okruhy problémov z hľadiska životného prostredia a zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Vznesené pripomienky je možné zohľadniť v konečnom znení strategického dokumentu ÚPN-O Slovenské Pravno.

Variant strategického dokumentu ÚPN-O Slovenské Pravno predstavuje environmentálne vhodné riešenie rozvoja obce s navrhnutými rozvojovými funkčnými plochami v nadväznosti na zastavané územie obce, a to v riešení funkčného využitia plôch hlavne bývania, občianskej vybavenosti, zelene, športu, rekreácie, malých fariem a dopravnej a technickej infraštruktúry.

Strategický dokument bol vypracovaný v jednom variante riešenia. K správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Slovenské Pravno neboli doručené stanoviská verejnosti, taktiež neboli uskutočnené konzultácie v zmysle zákona.

Navrhované opatrenia v kapitole VI. bode 3 sú primerané požiadavkám pre zachovanie úrovne kvality životného prostredia. Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v časti VI. ZÁVERY, bode č. 5 Návrh monitoringu vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek životného prostredia v súvislosti so špecifickým návrhom rozvojových funkčných plôch v území.

Ak obstarávateľ nezohľadní pripomienky z tohto záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a tieto pripomienky si vyžadujú dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona svoj postup zdôvodniť a takéto zdôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu so záverečným stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu spolu k návrhu strategického dokumentu. Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do tohto návrhu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, v spolupráci s obstarávateľom vypracuje informácie podľa odseku 5.

Obstarávateľ doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa tohto zákona, spolu s informáciami podľa odseku 5 v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

OÚ Turčianske Teplice, OSŽP zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 odseku 5 zákona na webovom sídle ministerstva.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.

Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí:

- a) fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
- b) právnická osoba,
- c) občianska iniciatíva.

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 zákona, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Slovenské Pravno“ neboli zo strany dotknutej verejnosti doručené žiadne stanoviská. Možnosť zapojenia prostredníctvom konzultácií verejnosť nevyužila.

IV. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovateľ záverečného stanoviska

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Turčianskych Tepliciach dňa 24.07.2024